

به نام خدایی که همین نزدیکی است

۲۰ جواهر خانوادگی فوتبال ایران

کمال بردبار

سرشناسه: بردبار، کمال، ۱۳۵۰ -
 عنوان و نام پدیدآور: ۲۰ جواهر خانوادگی فوتبال ایران.
 مشخصات نشر: تهران: نشر چارچوب، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری: ۸۸ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۳۲۵-۶-۱
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیبای مختصر
 یادداشت: فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل
 دسترسی است.
 عنوان گسترده: بیست جواهر خانوادگی فوتبال ایران.
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۱۸۶۱۹

انتشارات چارچوب

۲۰ جواهر خانوادگی فوتبال ایران
 نویسنده: کمال بردبار
 نشر چارچوب، چاپ اول ۱۳۹۴، ۵۵۰ نسخه
 چاپ و صحافی: سازمان چاپ طهرانی
 قیمت: ۶۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۳۲۵-۶-۱
 ISBN: 978-600-94325-6-1
 تلفن: ۸۸۴۰۰۴۶۹
 Email: f_kshahbazi@yahoo.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

متون مکتوب درباره تاریخ فوتبال ایران بسیار اندک است. حداقل در مقایسه با تأثیری که این ورزش و سرگرمی جادویی بر حیات اجتماعی ایران طی پنج دهه گذشته داشته است. کتاب ۲۰ جواهر خانوادگی فوتبال ایران، قدمی کوچک برای پر کردن این حفره بزرگ است. برای انتخاب این ۲۰ بازیکن دو فیلتر داشته‌ایم:

۱- همه آنها به فوتبال پس از انقلاب تعلق دارند. انقلاب ۵۷ و سپس طرح ۲۷ ساله‌ها تاریخ فوتبال ایران را به شکل واضحی به دو قسمت مجزا بدل ساخته است. ستاره‌های قبل از انقلاب در اثر این دو حادثه به تدریج از فوتبال ایران حذف شدند و یا نتوانستند درخشش سابق خود را احیا کنند. ستاره‌های فوتبال پیش از انقلاب خود سوزۀ کتاب دیگری خواهند بود.

۲- همه این ۲۰ بازیکن فوتبال را کنار گذاشته‌اند و از مستطیل سبز خداحافظی کرده‌اند. برای همین ارزیابی جاگاهشان به عنوان بازیکن، شدنی است و می‌توان دستاوردهایشان را تحلیل کرد.

این‌ها را گفتیم که بدانید چرا مثلاً نام حسن روشن و علی پروین و ناصر حجازی در این لیست نیست. چرا که این ستارگان بخش اصلی توفقیشان به عنوان بازیکن به سال‌های قبل از انقلاب باز می‌گردد. و این که عبدالرضا برزگری را حذف کردیم چرا که به رغم نبوغ و تکنیک بی‌نظیرش تنها دو سال در فوتبال پس از انقلاب ایران حضور داشت و به کشورهای دیگر مهاجرت کرد. نامی از آندو تیموریان، مجتبی جباری، محرم نویدکیا، اشکان دژآه، پژمان منتظری، احسان حاج صفی، علیرضا جهانبخش و قوچان‌نژاد هم در این لیست نیست. چرا که هنوز فوتبال خود را ادامه می‌دهند و ارزیابی‌شان موکول می‌شود به سال‌های آینده.

اما ملاک‌هایمان برای این انتخاب چه بوده است؟

الف - قابلیت‌ها و ارزش‌های فردی با شاخصه‌هایی مثل تکنیک، جنگندگی، گلزنی، تیزهوشی و یا خصلت‌های دفاعی

ب - درخشش در سطوح ملی و باشگاهی

ج - تداوم حضور و تأثیر مستمر طی سال‌های متوالی به‌عنوان یک ستاره

د - موفقیت در سطوح بین‌المللی و حضور در تورنمنت‌های مهم

هـ - محبوبیت

این شاخصه‌ها به تناوب و کم و زیاد در تمام ۲۰ بازیکن منتخب این کتاب حضور دارند. انتخاب این ۲۰ نفر برآیندی از این شاخصه‌ها بوده که در افراد این فهرست البته یکسان نیست. مشخص است که شاخصه محبوبیت برای جواد نکونام پایین است اما دیگر امتیازاتش در دیگر شاخصه‌ها او را در فهرست بیست بازیکن قرار داده است و یا مثلاً فرهاد مجیدی در بخش درخشش در بازی‌های ملی تقریباً امتیازی ندارد اما شاخصه‌های دیگرش این نقصان را جبران می‌کنند.

و بالاخره بحث سلیقه نگارنده را هم در نظر بگیرید. شاید با یک سلیقه دیگر می‌شد شاهرخ بیانی، بهتاش فریبا، نادر محمدخانی، مهدی پاشازاده، حمید استیلی، مهرداد میثوند و یا علی منصوریان را نیز در این فهرست بیست نفره جانشین برخی اسم‌ها کرد. اما انتخاب ما این ۲۰ بازیکن است و از این انتخاب دفاع می‌کنیم.

- بخش اول: یادگارهای تخت جمشید
- ۷
- ۱- حمید درخشان - شکار روباه
- ۸
- ۲- محمد پنجمعلی - کاپیتان آسیا
- ۱۲
- ۳- حمید علیدوستی - او فقط پدر ترانه نیست
- ۱۵
- ۴- عبدالعلی چنگیز - آقای پروفیسور
- ۱۸
- ۵- ناصر محمدخانی - طالع نحس یک نابغه
- ۲۲
- بخش دوم: ستارگان سوخته
- ۲۶
- ۶- سیروس قایقران - یک مرد یک شهر
- ۲۸
- ۷- فرشاد پیوس - ژان پییر پاپن وطنی
- ۳۲
- ۸- احمد عابدزاده - جعبه جادو
- ۳۵
- ۹- سید مهدی ابطحی - چپ‌بای ارزشی
- ۳۹
- ۱۰- مجید نامجومطلق - در حسرت جام جهانی
- ۴۲
- ۱۱- مجتبی محرمی - ستاره سوخته
- ۴۵
- ۱۲- جواد زرینچه - بی‌فراز و نشیب
- ۳۹
- بخش سوم: ثروت، شهرت، موفقیت
- ۵۲
- ۱۳- خداداد عزیزی - سزار کوچک
- ۵۴
- ۱۴- علی دایی - ستاره در جستجوی آرامش
- ۵۸
- ۱۵- کریم باقری - همیشه محترم
- ۶۳
- ۱۶- مهدی مهدوی کیا - سلطان قلب‌ها
- ۶۸
- ۱۷- وحید هاشمیان - هلی‌کوپتر
- ۷۳
- ۱۸- علی کریمی - وداع با جادوگر
- ۷۶
- ۱۹- فرهاد مجیدی - کسی راز او را نمی‌داند
- ۸۱
- ۲۰- جواد نکونام - آقا جواد
- ۸۵